

Lovforslag nr. L 96. Fremsat den 6. november 1991 af energiministeren (Anne Birgitte Lundholt)

## Forslag

til

# Lov om statstilskud til omstilling af ældre boliger til kraftvarme

§ 1. Der kan gives statstilskud til installation af centralvarme og varmt brugsvand i boliger, opført før 1950, uden vandbaseret opvarmningssystem med henblik på at muliggøre boligens tilslutning til kraftvarmeforsyning.

*Stk. 2.* Tilskud er betinget af, at boligen er beliggende i et område, der er udlagt til kraftvarmeforsyning efter bestemmelserne i lov om varmeforsyning, og at boligen lovligt anvendes til helårsbeboelse.

§ 2. Tilskud efter § 1 ydes til ejere af en- og tofamiliehuse, udlejningsejendomme og ejerlejligheder og til private andelsboligforeninger.

*Stk. 2.* Den del af udgifterne til installationsarbejdet, som svarer til tilskudsbeløbet, medregnes ikke ved beregningen af lejeforhøjelse og kan ikke afskrives på vedligeholdelseskontoen.

§ 3. Tilskud kan kun ydes til installationsarbejder, der leveres af virksomheder, der er registreret efter lov om almindelig omsætningsafgift, og som driver bygge- og anlægsvirksomhed.

*Stk. 2.* Tilskud kan ikke ydes til et installationsarbejde, hvortil der ydes støtte efter anden lovgivning.

§ 4. Ansøgning om tilskud indsendes til kommunalbestyrelsen, som på grundlag af ansøgningen kan meddele tilsagn om tilskud indenfor en fastsat ramme, jf. § 8.

*Stk. 2.* Tilsagn om og ydelse af tilskud er betinget af, at ejendommen tilsluttes fjernvarme-

nettet. Energiministeren fastsætter nærmere regler om betingelserne for tilslutningen og om fristerne herfor.

§ 5. Kommunalbestyrelsen udbetaler tilskuddet efter ansøgning, bilagt fornøden dokumentation for de med installationsarbejdet forbundne udgifter.

*Stk. 2.* Det er en betingelse for udbetaling af tilskud, at installationsarbejdet ikke er påbegyndt, før der er givet tilsagn om tilskud, og at arbejdet er påbegyndt og afsluttet inden for en nærmere angiven frist.

§ 6. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at tilsagn om tilskud bortfalder, hvis ansøgeren har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning for ansøgningen, eller hvis betingelserne for at yde tilsagn ikke længere er til stede. Hvis tilskuddet er udbetalt, kan det kræves tilbagebetalt.

§ 7. Energiministeren kan fastsætte regler om lovens gennemførelse, herunder om afgrænsning af tilskudsberettigede installationsarbejder og om fordelingen af det samlede tilskudsbeløb mellem forskellige modtagerkategorier, regler for tilskuddets størrelse, beregning og udbetaling samt tidsfrister efter § 5, stk. 2.

§ 8. Energiministeren fastsætter en gang årligt tilsagnsrammer for kommunerne på grundlag af oplysninger om antallet af boliger, som omfattes af bestemmelserne i § 1.

*Stk. 2.* Energiministeren kan fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 1, herunder om kommunalbestyrelsernes indberetninger om anvendelsen af midlerne og om overførsel af ikke benyttede tilsgn.

*Stk. 3.* Energistyrelsen kan bestemme, at kommunalbestyrelsen i kommuner med et væsentligt tilskudsbehov udarbejder en samlet planlægning for gennemførelsen af omstillinger efter § 1.

§ 9. Kommunalbestyrelsens og Energistyrelsens afgørelser efter denne lov kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 10. Energiministeren kan bemyndige Energistyrelsen til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

§ 11. Den, der giver urigtige oplysninger i forbindelse med ansøgning om tilsagn eller om udbetaling af tilskud, straffes med bøde eller

hæfte, med mindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

*Stk. 2.* Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådan bødeansvar.

*Stk. 3.* I regler, der udstedes i medfør af denne lov, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne.

§ 12. I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten, (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 776 af 20. november 1990, som ændret ved lov nr. 379 af 6. juni 1991 og senest ved lov nr. 398 af 6. juni 1991, indsættes efter § 7 F, stk. 1, nr. 3, som nyt nummer:

»4) tilskud efter lov om statstilskud til omstilling af ældre boliger til kraftvarme«.

§ 13. Loven træder i kraft den 1. januar 1993.

§ 14. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

## *Bemærkninger til lovforslaget*

### *Almindelige bemærkninger*

Et flertal i Folketinget har med vedtagelsen af beslutningsforslaget B 52 den 21. maj 1991 pålagt regeringen at fremsætte forslag om omlægning af energifgifterne, indførelse af en miljøafgift på udledning af kuldioxid (CO<sub>2</sub>), samt gennemførelse af en række hermed sammenhørende foranstaltninger til nedbringelse af energiforbruget.

Nærværende lovforslag er udarbejdet efter de retningsslinier, der kan udledes af beslutningsforslaget, samt efterfølgende tilkendegivelser fra forslagsstillerne.

I folketingsbeslutningen B 52 er anført følgende:

»Der etableres med virkning fra den 1. januar 1993 en støtteordning over 10 år i størrelsesordenen 150 mio. kr. årligt til gennemførelse af et samlet projekt for installation af centralvarme og varmt brugsvand i boliger i centrale byområder, der ikke idag har et vandbaseret opvarmningssystem, og som følge heraf ikke kan kobles på den eksisterende kraftvarmeforsyning.

Den ældre boligmasses opvarmning udgør et stort miljøproblem i energipolitikken. En konvertering til kraftvarme vil ikke kun indebære en forbedring for lejerne i forhold til de nuværende opvarmingsformer (petroleum, elvarme, gasovne m.v.), men vil bidrage markant til både nedbringelsen af den lokale luftforurening i byerne med SO<sub>2</sub> og NO<sub>x</sub> og nedbringelsen af CO<sub>2</sub>-udledningen som følge af en højere udnyttelse af overskudsvarmen.

Den dominerende del af denne ældre boligmasse ligger i hovedstadsområdet, hvor der allerede er investeret i transmissionssystemet i CTR.

Målsætningen skal være, at konverteringen så vidt muligt gennemføres uden stigninger i varmeudgift for lejerne. Der skal ikke sondres mellem kommunalt og privat ejede ejendomme i henseende til vilkår for konverteringen. Gennem en fast planlægning, valg af enkle standardløsninger og udlicitering i overskuelige entrepriser, der sikrer effektiv konkurrence, stiles der mod en meget væsentlig billiggørelse af arbejdet sammenholdt med omkostningerne

ved traditionelle - og også bygningsmæssigt mere vidtgående - byfornyelsesprojekter.«

I bemærkningerne til beslutningsforslaget anføres følgende om ordningens sigte:

»Hovedsigtet med foranstaltningerne er at fremskynde færdiggørelsen og udnyttelsen af de fjernvarmenet, der er nøglen til energibesparelsen i forbindelse med udnyttelsen af overskudsvarmen i elproduktionen m.v. Der er derfor tale om tidsbegrænsede støtteordninger, idet omstruktureringen af opvarmingssektoren i al væsentlighed vil være gennemført med disse tiltag. Dette vil indebære, at ressourcerne hen i sidste halvdel af 1990-erne i stigende grad vil kunne anvendes på andre områder af betydning for CO<sub>2</sub>-udledningen.«

Endvidere anføres følgende i bemærkningerne til beslutningsforslaget vedrørende ordningen:

»Udover den i forslaget anførte støtte kan det overvejes at lade staten stille garanti for lånoptagelse som baggrund for en lånefinansiering.

For Københavns vedkommende skal anføres to grunde til, at der bør tilføres midler til et sådant projekts gennemførelse: For det første vil 100.000 lejligheders overgang til overskudsvarme være et meget væsentligt bidrag til en forbedring af luftmiljøet i hele hovedstadsområdet. For det andet vil gennemførelsen af det omfattende projekt give et stærkt tiltrængt løft for beskæftigelsen i byggeriet netop nu.

Forslaget vil ikke komme på tværs af byfornyelsen. I de tilfælde, hvor der faktisk foregår en byfornyelse, vil denne særlige støtteordning bidrage til en bedre økonomi. For de fleste ejendommers vedkommende er realiteten imidlertid den, at der ikke realistisk inden for de næste 10 år sker noget gennemgribende. En enkel form for rørføringer og placering af radiatorer kan etableres sådan, at det ikke udelukker fremtidige bygningsforbedringer.«

Den endelige tilrettelæggelse af ordningens administration vil først kunne fastlægges efter en række nærmere analyser og vurderinger samt forhandlinger med de implicerede parter. Som anført i bemærkningerne til beslutningsforslaget, forudsætter forslaget i

det hele en nærmere forhandling med kommunerne, især Københavns og Frederiksberg kommuner.

#### *Økonomiske og administrative konsekvenser*

Lovforslaget etablerer med virkning fra 1. januar 1993 en tilskudsordning med en årlig ramme på 150 mill.kr. i en periode på i alt 10 år.

En ikke udnyttet del af tilsagns- og/eller udbetalingsrammen kan overføres til følgende år. Annulle-rede tilsagn og tilskud, der tilbagebetales i henhold til gældende bestemmelser, giver i følgende finansår adgang til afgivelse af nye tilsagn om tilskud samt udbetaling heraf.

Administrativt tilrettelægges ordningen således, at ansøgning om tilskud behandles af kommunen, som meddeler tilsagn om tilskud og udbetaler tilskuddet.

Det påregnes, at ordningens administration i Energiministeriet vil nødvendiggøre 3 årsværk i opstartsperioden i årene 1992 og 1993 og herefter 1 årsværk i resten af perioden. I opstartsperioden svarer det til i alt 1,3 mill.kr. årligt, herefter 0,4 mill.kr. Herudover vil der kunne være behov for at anvende tilskudsmidler til udvikling og etablering af EDB-systemer til administration af ordningen.

Særlige driftsudgifter til fremme af de enkelte programmer kan afholdes inden for tilsagns- og udbetalingsrammen.

De løbende udgifter ved kommunernes administration af ordningen afholdes af kommunerne.

#### *Bemærkninger til de enkelte bestemmelser*

##### *Til § 1*

Efter forslaget etableres en tilskudsordning til at fremme installation af centralvarme og varmt brugsvand i ældre boliger uden vandbaseret opvarmningssystem med henblik på at muliggøre boligens tilslutning til kraftvarmeforsyning.

Ordningen træder i kraft den 1. januar 1993 og gælder i 10 år, dvs. til og med 2002. Tilsagnsrammen er 150 mio. kr. årligt, dvs. i alt 1,5 mia. kr. Beløbene vil blive optaget på de årlige bevillingslove. Ikke udnyttede tilsagn overføres til følgende år.

Formålet med ordningen er at fremme tilslutningen af den ældre boligmasse til kraftvarmenettet. I byområder er der en relativt høj andel af ældre bygninger uden vandbaseret varmeanlæg, hvor varmforsyningen baseres primært på petroleum- og gasovne samt elpaneler.

Ældre boliger er i forslaget bestemt som boliger, opført før 1950, ud fra en vurdering af, hvor stor en andel af boligmassen, der mangler vandbaseret opvarmningssystem. Energistyrelsen skønner, at ca.

80.000 lejligheder i etageejendomme og lidt over 5.000 énfamiliehuse omfattes af forslaget.

Tilskud kan ydes til beboelsesbygninger uden vandbaseret opvarmningssystem, beliggende i byområder med mulighed for tilslutning til fjernvarmenet, der forsynes eller ifølge varmeplanlægningen vil blive forsynet med kraftvarme.

Investeringerne ved at installere vandbåret opvarmningssystem i disse bygninger er ca. 2,7 mia. kr. excl. stikledninger i 1991-priser.

Ordningen omfatter én- og tofamiliehuse, ejerlejligheder, andelsboliger og udlejningsejendomme uanset ejerforhold. Det er en betingelse for at opnå tilskud, at bygningen lovligt anvendes til helårsbeboelse.

Der kan opnås støtte til installering af vandbaseret radiatorsystem og varmt brugsvand i bygningen samt brugerinstallationer i forbindelse med tilslutning til fjernvarmenet. Dette omfatter radiatorsystemet med målere, termostater mv, varmvandsbeholder samt varmeveksler og andre brugerinstallationer. Der vil også kunne gives tilskud til varmluftanlæg, som er baseret på kraftvarme. Der kan ikke opnås tilskud til stikledning eller evt. tilslutningsbidrag til fjernvarmeforsyningen.

Der kan kun meddeles tilsagn til ansøgninger, der opfylder nærmere angivne tekniske krav.

Det kan - efter en nøjere vurdering af de forskellige bygningskategorier - være påkrævet at prioritere midlerne, således at visse kategorier, hvor miljøgevinsten er størst, herunder især større etageejendomme, får tillagt størst tilskud.

Tilskuddet ydes som et engangsbeløb. Tilskuddet fastsættes som et grundbeløb pr. bygning inden for den pågældende bygningskategori plus et tillæg pr. m<sup>2</sup> etageareal. Der kan blive fastsat maksimum for tilskudsbeløbet. Fastlæggelsen af tilskud i forhold til etageareal vil motivere til, at der ikke vælges uforholdsmæssigt dyre løsninger.

##### *Til § 2*

Tilskud kan gives til ejere af én- og tofamiliehuse og ejerlejligheder og til ejere af udlejningsejendomme, herunder private ejere, almennyttige boligselskaber og kommuner, samt til private andelsboligforeninger mv.

Energiministeren vil med hjemmel i forslaget § 7 fastsætte regler om, at ansøgninger om tilskud til bygninger, der opdelt i ejerlejligheder, indgives samlet på beboernes vegne af pågældende ejerlejlighedsforening.

*Til § 3*

Bestemmelsen sikrer, at tilskudsberettigede arbejder kun foretages af momsregistrerede virksomheder.

Efter stk. 2 kan der ikke modtages tilskud efter nærværende ordning, hvis der også modtages tilskud efter andre ordninger.

*Til § 4*

Ordningen administreres af den enkelte kommune. Ansøgning om tilskud indsendes til kommunalbestyrelsen, som meddeler tilsagn om tilskud og udbetaler tilskuddet inden for en årlig ramme, som er reserveret til kommunen, jf. bemærkningerne til § 8.

Kommunalbestyrelsen skal koordinere behandlingen af tilskud efter nærværende forslag med bestemmelserne i planlovgivningen og lovgivningen om byfornyelse og boligforbedring.

Der vil efter forhandling med boligministeren blive udarbejdet retningslinier for tilskud til bygninger, der omfattes af loven om byfornyelse.

Der vil blive søgt etableret et enkelt og ubureaukratisk system for behandling af tilskudssager, således at den kommunale sagsbehandling vil blive begrænset mest muligt.

Efter stk. 2 er tilsagn om tilskud og udbetalingen af tilskuddet betinget af, at pågældende ejendom tilsluttes til fjernvarmenettet. Ansøgninger om tilskud skal derfor vedlægges en erklæring fra forsyningsvirksomheden om, at den er villig til at forsyne bygningen med fjernvarme efter arbejdets udførelse. Samtidigt skal ejeren forpligte sig til at tilslutte sig nettet, når det er muligt.

I byområder, hvor netudbygningen ikke er afsluttet, skal meddelelsen af tilsagn tilpasses udviklingen i netudbygningen.

Der kan fastsættes regler om frister og betingelser for gennemførelsen af tilslutningen. Der vil således kunne dispenseres fra reglen i stk. 2, såfremt forsyningselskabet forpligter sig til at etablere en midlertidig forsyning, indtil tilslutning til nettet er mulig.

I områder, hvor der inden for en årrække er planlagt netrenoveringer, der forudsætter ændring af brugerinstallationerne, kan der ikke meddeles tilsagn om tilskud, før renoveringen er afsluttet. Dette berører specielt områder i København, der forsynes med varme fra dampnettet eller andre kraftvarmeforsynede byer, hvor man planlægger overgang til lavtemperatur- fjernvarme.

*Til § 5*

Tilskuddet udbetales, efter at arbejdet er udført og

betalt. Der fastsættes nærmere regler, som skal sikre, at tilskuddet anvendes efter hensigten. Bl.a. skal der fastsættes en tidsfrist for arbejdets udførelse. Endvidere skal der også tilvejebringes den fornødne dokumentation for arbejdets udførelse i form af regnskaber, ligesom det også skal dokumenteres at arbejdet er udført af en autoriseret installatør, og at tilslutning til nettet har fundet sted.

*Til § 6*

Efter forslaget kan tilsagn om tilskud bortfalde, hvis en ansøger på uberettiget grundlag søger tilskuddet udbetalt.

Hvis tilskuddet allerede er udbetalt, kan det kræves tilbagebetalt. Det følger af forslaget § 9, at kommunalbestyrelsens afgørelse i disse sager ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

*Til § 7*

Der vil ved lovens ikrafttræden blive udarbejdet forskrifter om bl.a., hvilke kategorier af arbejder, der kan modtage tilskud, om tilskudsstørrelser, samt om fordelingen af midlerne mellem forskellige modtagerkategorier. Der vil også blive fastsat forskrifter for, hvilke udgifter der er tilskudsberettigede, og procedurer ved ansøgning om tilsagn og udbetaling af tilskud. Endelig vil der blive fastsat frister efter forslaget § 5, stk. 2, for påbegyndelse og afslutning af arbejdet.

Regler om de opgaver, der blive pålagt kommunerne, vil blive forhandlet med de kommunale organisationer.

*Til § 8*

Energiministeren fastsætter årlige tilsagnsrammer for kommunerne på grundlag af foreliggende oplysninger fra BBR om antallet af boliger i kommunen, som falder ind under forslaget § 1.

Ved ordningens ikrafttræden vil energiministeren meddele en vejledende fordeling af midlerne for hele ordningens løbetid på grundlag af BBR- oplysningerne.

På grundlag heraf vil energiministeren kunne aftale med de kommuner, der kun har et mindre antal tilskudsberettigede boliger, at kommunen får tildelt en samlet tilsagnsramme på nærmere aftalt tidspunkt i ordningens løbetid, således at omstillingen kan tilrettelægges under ét.

De øvrige kommuner, som har et væsentligt tilskudsbehov, fordi de har mange bygninger, der kommer ind under ordningen, og hvor omstillingen na-

turligt vil foregå over en årrække, tildeles en andel af de årlige tilsagnsrammer.

Energiministeren kan efter stk. 2 fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 1. Der vil således blive fastsat regler om kommunens indberetning om anvendelsen af midlerne i tilsagnsrammen. Endvidere vil der blive fastsat retningslinier for overførsel af ubenyttede midler af tilsagnene til de følgende år. Reglerne vil blive fastsat efter forhandling med de kommunale organisationer.

Udmeldingen af tilsagnsrammer og indberetninger m.v. efter stk. 2 vil blive baseret på EDB-systemer med henblik på at reducere det administrative arbejde mest muligt.

Energistyrelsen vil med hjemmel i stk. 3 kunne træffe bestemmelse om, at de kommuner, der har et væsentligt tilskudsbehov, ved ordningens ikrafttræden skal udføre en samlet planlægning for gennemførelsen af arbejderne og anvendelsen af tilskudsmidlerne. Planlægningen udføres i samarbejde med forsyningsvirksomheden og repræsentanter for større boligejere, ejer- og lejerforeninger mv. Bestemmelsen vil kun gælde få store kommuner.

Planlægningen har bl.a. til formål at identificere de pågældende ejendomme, opstille tidsfølge for installation af centralvarme og tilslutning til nettet, foretage koordinering med byfornyelsen, beskrive tekniske løsninger samt lave investeringsoverslag m.v.

De konkrete retningslinier for gennemførelsen af konverteringen udarbejdes efter forhandling med de pågældende kommuner.

Som led i planlægningen kan kommunalbestyrelsen træffe fornødne foranstaltninger til at sikre en effektiv gennemførelse af omstillingen. Det vil være naturligt, at kommunen uddelegerer disse opgaver fortrinsvis til forsyningselskabet, eventuelt til private rådgivere eller til en projektorganisation bestående af de berørte parter.

Der kan således bl.a. opstilles »pakked løsninger« for installationsarbejder og tilslutning til fjernvarmenettet. En pakked løsning kan eksempelvis omfatte tilbud om gennemførelse af de relevante arbejder, tilbud om finansiering, herunder udformning og fremsættelse af ansøgninger.

Også andre elementer bør inddrages såsom: informationskampagner, udarbejdelse af projekter og udbud af disse i licitation, overordnet projektstyring etc.

Gennemførelsen af installationerne skal søges billiggjort ved at anvende standardløsninger, der udlignes i overskuelige entrepriser. Til støtte herfor vil der inden ordningens ikrafttræden blive afsat midler til at gennemføre udredningsarbejder, konkurrencer mv. med henblik på at definere prisbillige løsninger af god kvalitet, samt udarbejde og formidle informations- og vejledningsmateriale herom. Dette vil ske i samarbejde med bl.a. relevante brancheorganisationer.

Gennemførelsen af ordningen vil løbende blive evalueret på grundlag af de oplysninger, som indberettes ved EDB, jf. ovenfor.

For at sikre kontakt og erfaringsudveksling mellem kommunerne, entreprenører, byggetekniske centre, brancheorganisationer m.v. vil der blive taget initiativ til afholdelse af konferencer, seminarer og lignende.

Endvidere vil Energistyrelsen tage initiativ til, at der udarbejdes generelt informationsmateriale og gennemføres landsdækkende informationskampagner til supplement for de lokale initiativer.

De løbende udgifter ved kommunernes administration af ordningen afholdes af kommunerne. Dog afholder staten udgifter ved etablering og drift af edb-systemer og udgifter til landsdækkende informationskampagner og lignende.

#### *Til § 9*

Bestemmelsen indebærer, at kommunalbestyrelsens afgørelser vedr. tilskud og Energistyrelsens afgørelser efter § 8 ikke kan indbringes for energiministeren.

#### *Til § 10*

Dele af regeludstedelsen ventes uddelegeret til Energistyrelsen.

#### *Til § 11*

I § 11 foreslås en bestemmelse om straf med bøde ved overtrædelse af loven eller bestemmelser, udstedt i medfør af loven.

Bestemmelsen svarer til straffebestemmelser i anden tilskudslovgivning.

#### *Til § 12*

Det følger af bestemmelsen, at tilskud efter denne ordning ikke er skattepligtig.

## Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)  
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,  
der berøres af lovforslaget*

§ 12. I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten, (ligningsloven), jf. lovbe- kendtgørelse nr. 776 af 20. november 1990, som ændret ved lov nr. 379 af 6. juni 1991 og senest ved lov nr. 398 af 6. juni 1991, indsættes efter § 7 F, stk. 1, nr. 3, som nyt nummer:

»4) tilskud efter lov om statstilskud til om- stilling af ældre boliger til kraftvarme«.

§ 7 F. Til den skattepligtige indkomst med- regnes ikke:

- 1) boligstøtte ydet efter lov om individuel bo- ligstøtte samt efter § 19 i lov om boliger for ældre og personer med handicap,

- 2) tilskud efter § 37, stk. 1-2 og 4, § 40, stk. 1-2, § 44, stk. 2, § 44 a, stk. 2, § 45, stk. 1, § 46, stk. 1-2, § 47, stk. 1, § 62, stk. 2-3, og § 74 a, i lov om byfornyelse og boligforbed- ring.

- 3) tilskud efter lov om statstilskud til vedlige- holdelses- og forbedringsarbejder i helårs- boliger.

Stk. 2. Den del af udgifterne, som svarer til tilskud m.v., der er skattefri efter stk. 1, kan ikke fradrages ved indkomstopgørelsen eller medregnes ved opgørelsen af grundlaget for skattemæssige afskrivninger og medregnes ik- ke til anskaffelsessummen ved opgørelse af skattepligtig fortjeneste ved afståelse af fast ejendom.